

Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu. – 2014. - №7 (215). – S. 104-120.

10. Vakhovych I. M., Ropotan I. V. Do pytannia obgruntuvannia sutnosti rehionalnoi konverhentsii staloho rozvytku / I. M. Vakhovych, I. V. Ropotan // Ekonomichnyi forum Lutskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. – 2013. - № 4 - S. 150-154.

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки права та управління бізнесом Одеського національного економічного університету

19.04.2018

УДК 332.12 (477)

Сюта Святослав

ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄС: НАЯВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У статті розглянуто економічний вплив глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі із Європейським Союзом в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Визначено основні фактори впливу Угоди на українську економіку (переорієнтація експортерів на європейські ринки, підвищення вимог та стандартів до українських експортерів відповідно до норм Європейського Союзу, активізація залучення прямих іноземних інвестицій тощо). Проаналізовано наявні результати функціонування Угоди та імовірні переваги її функціонування в майбутньому, завдяки гармонізації законодавства (доступ до державних закупівель і можливість брати участь в сфері державних замовлень). Наведено статистичні дані, які відображають дію ГВЗВТ, а також обґрунтовано перспективи та можливості розвитку торговельного співробітництва, які відкриваються завдяки функціонуванню ГВЗВТ.

Ключові слова: глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі, економічний ефект, експорт, іноземні інвестиції, економічна модернізація, конкурентоспроможність, стандартизація.

Сюта Святослав

ЗОНА СВОБОДНОЙ ТОРГОВЛИ УКРАИНЫ С ЕС ИМЕЮЩИХСЯ РЕЗУЛЬТАТОВ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТОРГОВОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

В статье рассмотрено экономическое влияние углублённой и всеобъемлющей зоны свободной торговли с Европейским Союзом в рамках Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС. Определены главные факторы влияния соглашения на украинскую экономику (переориентация экспортеров на европейские рынки, повышение требований и стандартов к украинским экспортерам в соответствии с нормами Европейского Союза, активизация привлечения прямых иностранных инвестиций и т. д.) Проанализированы имеющиеся результаты функционирования Соглашения и возможные преимущества ее функционирования в будущем, благодаря гармонизации законодательства (доступ к государственным закупкам и возможность участвовать в сфере государственных заказов). Приведены статистические данные, отражающие действие УВЗСТ, а также обоснованы дальнейшие перспективы и возможности развития торгового сотрудничества, открывающиеся благодаря функционированию УВЗСТ.

Ключевые слова: углублённая и всеобъемлющая зона свободной торговли, экономический эффект, экспорт, иностранные инвестиции, конкурентоспособность, стандартизація, економічна модернізація.

FREE TRADE AREA BETWEEN UKRAINE AND EU: RESULTS AND PROSPECTS FOR REGIONAL TRADE COOPERATION

The article deals with the economic impact of The Deep and Comprehensive Free Trade Areas with the European Union within the framework of the Association Agreement between Ukraine and the EU. The main factors of the impact of the Agreement on the Ukrainian economy (reorientation of exporters to European markets, increase of requirements and standards for Ukrainian exporters in accordance with the norms of the European Union, increase of attraction of direct foreign investments, etc.) are determined. The present results of the operation of the Agreement and the likely benefits of its functioning in the future, due to the harmonization of legislative framework (access to public procurement and the possibility to participate in the field of public procurement), are analyzed. The statistical data, which reflect the action of the DCFTA, is presented, as well as further prospects and opportunities for the development of trade cooperation, which are opened due to the functioning of the DCFTA.

Key words: deep and comprehensive free trade areas, economic effect, export, competitiveness, standardization, economic modernization, foreign investments.

Постановка проблеми. В умовах процесів глобалізації та розвитку європейського вектора політики інтеграції регіональне торговельно-економічне співробітництво є вкрай важливою проблемою. Українські виробники поступово переорієнтовуються на європейські ринки. А враховуючи те, що із 2016 року впроваджена глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі в межах Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, актуальність регіональної кооперації значно інтенсифікувалася.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різномічні дослідження особливостей регіонального співробітництва та інтеграційних процесів та управлінню їх розвитком – предмет системного висвітлення у працях зарубіжних та українських учених: М. Долішнього, Б. Данилишина, Д. Лук'яненка, А. Поручника,

Н. Резнікової, Б. В. Буркинського, О. Крайник, О. Усенко, А. Філіпенка, В. Чужикова, С. Романюка.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в визначенні перспективності регіональної співпраці в контексті європейської інтеграції і дослідженні її ролі та ефективності у формуванні торговельного співробітництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. 1 вересня 2017 року після тривалого процесу ратифікації Угода про асоціацію між Україною та ЄС набула чинності у повному обсязі набули положення щодо глибокої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ГВЗВТ) між Україною та Європейським Союзом, що є ключовою частиною Угоди. Ці домовленості стануть новим етапом у розвитку довірливих відносин Україна-ЄС, який передбачає політичну асоціацію та економічну інтеграцію, і відкриває шлях до подальших прогресивних перетворень. Угода про асоціацію забезпечує спільне підтримання тісних і тривалих відносин на основі спільних цінностей у повній відповідності до демократичних принципів, верховенства права, належного державного управління, прав і основоположних свобод людини [8]. ГВЗВТ називають найбільш амбіційною двосторонньою угодою, що коли-небудь укладав ЄС. По-перше, на відміну від класичних зон ЗВТ, ГВЗВТ передбачає свободу заснування підприємницької діяльності. Звичайно, для цього необхідно в першу чергу налагодити систему законодавства в Україні відповідно до європейського, оскільки поки що шорт-ліст сфер, яким дозволено організовувати підприємницьку діяльність в Євросоюзі складає лише фінансові, телекомунікаційні послуги та поштові служби. Але відповідно до того, як в нашій державі буде гармонізуватись нормативна база із європейською, список сфер, котрим буде надаватися доступ до ринку ЄС буде розширюватись. Це повинно стати новим викликом, новим поштовхом для регіональних компаній, які не мали змоги реалізувати себе в повній мірі у зв'язку із важким доступом до ринків, різницею у законодавчих базах, бюрократизмом тощо. По-друге, ГВЗВТ передбачає взаємний доступ до державних закупівель. Тут особливо важливим є те, що Україна стане єдиною країною, яка не є членом ЄС і матиме таку змогу. Гармонізація законодавства та процедур в сфері державних закупівель надасть можливість українським підприємствам брати участь на рівних

умовах з європейськими підприємствами у проведенні робіт за державним замовленням, наданні послуг та у проведенні тендерів на рівні ЄС, національному та регіональному рівні. Обсяг цього ринку складає майже 2,5 трлн. доларів США. Отже, як на державному, так і на регіональному рівнях з'являється шанс оптимізувати систему державних установ і підприємств, поліпшити виконання їх функцій та скоротити витрати. Тісніша економічна інтеграція завдяки ГВЗВТ стане потужним стимулом до економічного зростання країни. Для цього планується наблизити законодавство, норми та стандарти України до ЄС. Як основний елемент Угоди про асоціацію ГВЗВТ створюватиме можливості для бізнесу в ЄС і в Україні та сприятиме економічній модернізації й інтеграції з ЄС.

Згідно із загальними принципами Угоди, ключовими елементами підтримування та розширення відносин між ЄС і Україною, які утворюватимуть основу таких відносин, є принципи вільної ринкової економіки, належного державного управління, боротьби з корупцією та різними формами транснаціональної організованої злочинності й тероризмом, сприяння сталому розвитку та ефективним багатостороннім контактам.

У контексті сказаного варто підкреслити деякі фактори, які є дуже важливими для регіональних економік на цей час, враховуючи початок функціонування ЗВТ. В першу чергу це тенденція спаду українського експорту. Зумовлений він, зокрема, важкістю виходу регіональних підприємств-експортерів на ринки ЄС. Угода про ГВЗВТ дуже доречно надає можливості для вирішення цього питання. Налагодження експортних операцій до країн ЄС набуває стратегічного значення для України, враховуючи обмеження російського ринку, який традиційно протягом тривалого часу складав домінуючу частку українського експорту. При цьому ні в якому разі не можна вважати, що ЗВТ буде означати безпрецедентне та стрімке зростання експорту до ЄС. По-перше, повна імплементація ГВЗВТ займає не один рік, що передбачено самою Угодою. По-друге, для безперешкодного та перспективного зростання експорту до країн Євросоюзу, наш ринок зобов'язаний пройти адаптацію до європейських норм та стандартів. Поки що український експорт лише на початковій стадії цього процесу.

Поки цей процес триває, скептики підтримують думку, що підписання Угоди приведе до напливу товарів ЄС на ринки України, українські виробники не зможуть з ними конкурувати та будуть змушені піти з бізнесу. Але насправді подібний розвиток подій є практично неможливим, оскільки до Угоди включені положення про захист найчутливіших галузей. Угода є «асиметричною» на користь України: тимчасом, як українські експортери майже одразу матимуть доступ до європейських ринків, Україна відкриватиме свої кордони значно повільніше. Падіння експорту до РФ, враховуючи напруженість стосунків між Україною та Росією, взаємні санкції, та події на сході України, є досить закономірним. Експорт України до Росії показав різке падіння – на 25,6% у 2016-му році, переважно в результаті обмеження торгівлі з боку Росії і склав лише 9,9% від загального експорту України. На даний момент лише виняткові регіони експортують до Росії та країн СНД більше половини власного виробництва (Харківська, Сумська та Хмельницька області). Натомість, експорт до Європейського союзу минулого року зріс. Тобто спостерігається чітка тенденція переорієнтації з країн СНД на країни- члени ЄС та інші країни світу. Наприклад, частка країн-членів ЄС в обороті зовнішньої торгівлі України зросла з 26% в 2014р. до 31,8% у 2015 р., а у 2016р. частка ЄС у загальному експорті України склала уже 37,1%. Таким чином, Європейський Союз і надалі лишається найбільшим експортним партнером України. Частка ЄС в загальному експорті України в 2016 році майже в 4 рази перевищує частку експорту до Російської Федерації.

Враховуючи імпорт, загальний рівень торгівлі між Україною та ЄС зріс на 8,1%. І цей тренд швидко набуває обертів: у першому кварталі 2017 року у порівнянні до відповідного періоду 2016-го року можна спостерігати підвищення обсягів експорту з України до ЄС на 24,5% [4].

Важливим елементом регіонального співробітництва є інвестиційна діяльність. На жаль, протягом тривалого періоду часу склалась певна диспропорційність інвестування в різні регіони України. Більше половини інвестиційних ресурсів припадає на 4 регіони – м. Київ (30,9%), Дніпропетровську (9,2%), Київську (8,9%) та Донецьку (6,5%) області. При цьому на деяким областям доводиться обходитись менше, ніж одним відсотком загального обсягу освоєних інвестицій (напр. Чернівецька обл. - 0,76%). Крім

диспропорційності інвестування по регіонах, спостерігається сумна картина щодо загальних обсягів інвестиційних ресурсів, за якими у 2014 році Україна займала 42 місце серед 192 країн світу, а в 2015 році їх обсяги скоротились ще майже на 20% у зв'язку із девальвацією гривні та військовими діями на сході країни. При цьому на тлі загострення стосунків з РФ майже 80% складають інвестиції з країн ЄС. Враховуючи те, що Україна у 2015 році ввійшла до трійки країн Східної Європи за найпотужнішим потенціалом внутрішнього ринку, можна стверджувати, що наша держава має досить хороші можливості для залучення нових іноземних інвестицій. Проте для справді ефективного залучення потрібно домогтись зменшення ризиків інвестиційної діяльності, які останніми роками в Україні лише зростають. Згідно з дослідженням, яке проводила Європейська бізнес асоціація, тенденція до погіршення інвестиційного клімату розпочалася ще з 3 кварталу 2011 року і триває дотепер (з невеликих винятків – 2-3 квартал 2013 року і 1-2 квартали 2014 та 2015 років). За регіонами, найбільшого падіння інвестиційної привабливості зазнали Донецька, Луганська та Закарпатська області. Зумовлені такі тенденції багатьма факторами, ключовими, з яких можна назвати складну політичну ситуацію (особливо в східних регіонах), корупцію, недостатній попит, складністю регламенту експортно-імпортних операцій. В останньому питанні може відіграти немалу роль гармонізація нормативної бази з європейською, що є невід'ємною частиною інтеграційних процесів та Угоди про зону вільної торгівлі. Покращивши бізнесовий клімат, Україна отримає змогу залучати значні приватні інвестиції з ЄС та країн з-поза його меж. Це допоможе модернізувати економіку країни та активізувати зростання ВВП. Такий прогрес, своєю чергою, створить умови для наближення до європейських стандартів життя – подібно до того, як до цих стандартів наближалися східноєвропейські країни (які приєдналися до ЄС 2004 року) протягом останніх двох десятиліть.

Перехід до норм і стандартів Європейського Союзу у поєднанні з безмитною торгівлею також сприятиме залученню інвесторів та передачі технологій із західноєвропейських та інших провідних економік. Це допоможе перетворити українську економіку з експортера сировинних матеріалів та сільськогосподарської продукції на гравця, який повністю інтегрувався в ринки ЄС.

В тому, що функціонування ГВЗВТ в рамках Угоди про асоціацію є каталізатором залучення прямих іноземних інвестицій в Україну, можна впевнитись, ознайомившись із їх динамікою з дня підписання Угоди. Обсяг залученого акціонерного капіталу в українську економіку після впровадження домовленостей ГВЗВТ показав у 2016 році позитивну динаміку вперше із 2014 року, збільшившись із 36 154,5 млн. дол. США на початок імплементації ГВЗВТ до 37 655,5млн. дол. США на 31.12.2016 року [2].

Ці зміни в торгівлі показують: глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі (ГВЗВТ) справді діє і має позитивний вплив. А посилення торгівлі веде до створення нових робочих місць та економічного зростання. Звичайно, активізація торгівлі на сьогодні є помірною. Ще рано оцінювати, чи значне зростання активно буде продовжуватись. Однак існують причини, за якими розвиток торгівлі між Україною та ЄС стане суттєво відчутним поступово, за певний період часу. Крім того, потрібно усвідомлювати, що Угода охоплює набагато ширші рамки міждержавних стосунків, ніж просто торгівля. Підписавши Угоду про асоціацію, Україна взяла на себе зобов'язання прийняти правила внутрішнього ринку ЄС, які стосуються технічних стандартів, державних закупівель, конкуренції, інтелектуальної власності тощо. Угода також стосується і вдосконалення відповідного законодавства, забезпечення сертифікації і стандартизації, санітарних правил згідно вимог Європейського Союзу, що, в свою чергу, поступово позитивно впливатиме на конкурентоспроможність українських виробників, підвищення якості вітчизняної готової продукції, зростання експорту тощо. Тому статистичні дані, якими зазвичай характеризують економічні результати, можуть лише частково відобразити економічний ефект, який повільно, але впевнено забезпечує глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі з ЄС. Процес впровадження усіх пунктів Угоди про асоціацію передбачає стандарти ЄС у ключових промислових галузях. Вітчизняні компанії будуть зобов'язані здійснити необхідні зміни на у всіх аспектах, які не відповідають стандартам ЄС. Результатом таких змін стане виробництво продукції кращої якості. В Угоді визначено деякі промислові галузі, де уже передбачено наближення до норм та стандартів ЄС, і в яких цей процес займе кілька років. На думку експертів, у десятирічній перспективі зона вільної торгівлі з ЄС збільшить добробут українців на 12,3 %, зростання зарплат тільки за

рахунок Угоди про асоціацію становитиме близько 10 %, а приріст капітальних інвестицій в Україні буде на рівні 17,3 % [3].

Враховуючи напруженість стосунків із Російською Федерацією, яка зупинила дію зони вільної торгівлі між Україною та РФ ще напередодні введення в дію глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі з ЄС цілком логічно і закономірно, що саме Європейський Союз став основним торговельним партнером України. На ринок ЄС починають поступово виходити компанії, які традиційно експортували до РФ. Та попри певні успіхи, сальдо зовнішньої торгівлі з Євросоюзом залишається від'ємним. Це, в першу чергу пов'язано із тим, що попри всі позитивні зрушення, більшу частину українського експорту до Європейського Союзу складають сировинні ресурси, левову частку з яких становить аграрна продукція, яка витіснила металургію із перших позицій українського експорту [5]. Однак, враховуючи позитивні тенденції, українські виробники мають перспективу поступово переходити на виготовлення більших обсягів продукції із більшою доданою вартістю, з метою їх подальшого експорту в Європу, замість екстенсивного варіанту сировинного експорту. Проте реалізація такої зміни вектора експортоорієнтованих вітчизняних виробників буде можлива тільки при дотриманні європейських “правил гри” ведення бізнесу. Фактори, які повинні при цьому враховуватись були наведені вище (нормативне забезпечення, підвищення рівня стандартизації, санітарних норм тощо). Тому для збереження позитивної динаміки експорту необхідно активно працювати в цьому напрямку, в іншому разі українські виробники не зможуть витримати конкуренції на європейському ринку.

Висновки. Із сказаного вище випливає наступне. Можна впевнено стверджувати, що глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі в межах Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом є дієвою. Уже зараз очевидно, що Євросоюз став торговельним партнером номер один для нашої держави. Це можна стверджувати, проаналізувавши дані на сайті Державної служби статистики [2]. На фоні ускладнених стосунків із Росією і продовженням тенденції до падіння експорту до РФ – за перший рік дії Угоди частка північно-східних сусідів від загального українського експорту знизилась до 9,9%, частка ЄС від загального обсяг експорту за аналогічний період часу склала цілих 37,1%, а за перший квартал другого року дії Угоди,

порівняно з відповідним періодом першого року, зросла ще на 24,5%. Тобто результати ГВЗВТ очевидні уже сьогодні.

Водночас, існують і скептично налаштовані групи людей. Основним аргументом противників ГВЗВТ є невідповідність продукції українських компаній стандартам ЄС і як наслідок – неспроможність витримувати конкуренцію та експортувати товари на європейські ринки, очікуючи, що європейська продукція захопить деякі сегменти українського ринку. Проте насправді Угодою передбачений доступ українських виробників до європейських ринків, в той час як Україна відкриватиме свої кордони для європейського експорту поступово, повільніше. Це потрібно для того, аби дозволити українським компаніям поступово адаптуватися до нових умов. Щодо конкурентоспроможності української продукції, то уже сьогодні більше третини українського експорту вже прямує до ЄС. Це свідчить про те, що українські компанії вже досить готові адаптуватися до стандартів ЄС та експортувати свою продукцію до Євросоюзу. При цьому, слід пам'ятати, що Угода є довгостроковим проектом і з року в рік приносить все більші результати. Це стосується вдосконалення законодавчої бази, підвищення технічних стандартів, санітарних норм та правил тощо. Стандартизація згідно вимог європейського рівня українських виробників прямо впливає на підвищення їх конкурентоспроможності, що, в свою чергу, позитивно відобразиться на торговельному балансі. Крім того, це позитивно позначиться не тільки на українських виробниках, але і на українських споживачах, які отримають товари і послуги більш високої якості, а також альтернативу імпортним товарам, якої зараз в деяких сегментах часто не вистачає. Саме тому не слід чекати негайного покращення уже зараз. Враховуючи, що навіть в ключових промислових галузях, де Угодою передбачене наближення до норм і стандартів ЄС, цей процес займе кілька років, повного переходу до стандартів європейського рівня у всіх сферах економіки доведеться трохи почекати. Ще одним позитивним проявом імплементації ГВЗВТ є збільшення обсягів прямих іноземних інвестицій. Притік іноземного капіталу показав збільшення, відносно попереднього року вперше за три останні роки. В свою чергу, збільшення обсягів інвестицій повинне активізувати модернізацію української промисловості та прискорити рух до стандартів ЄС. Всі країни, які розвинули ближчі економічні зв'язки з ЄС ще на початку 1990-х років (завдяки Угодам про асоціацію),

дістали від цього вигоди, скориставшись перевагами потужного економічного розвитку. Цей розвиток дав результати ще за багато років до їхнього вступу до Європейського Союзу. [7]

Міжнародні торговельні угоди та ефективне внутрішнє бізнес середовище є важливими складовими економічного зростання та розвитку, хоча самі по собі вони не забезпечують ніякої реальної вигоди. Вигода від торгівлі реалізується підприємствами, які користуються наявними можливостями. Тому підприємства мають розробляти, планувати та реалізувати стратегії, необхідні для того, щоб скористатися відповідними можливостями. Тому можна стверджувати, що при підтриманні цивілізованого діалогу між владою та приватним сектором, впровадженні і дотриманні європейських норм і стандартів при здійсненні торговельних операцій експорту/імпорту, економічний ефект від впровадження глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі із ЄС продовжить зростати.

Література

1. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [Електронний ресурс] – Урядовий портал – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248387631

2. Сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Бідюк Т. Зона вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом // Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1933:zona-vilnoji-torgivli-mizh-ukrajinoyu-ta-evropejskim-soyuzom&catid=8&Itemid=350

4. Жослін Гітон Півтора року ЗВТ: чи спростилася торгівля між Україною та ЄС [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua/experts/2017/06/26/7067592/>

5. Топ-10 аграрних товарів: що імпортує та експортує Україна // Агропортал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://agroportal.ua/ua/news/ukraine/top10-agrarnykh-tovariv-cho-importiruet-i-eksportiruet-ukraina/>

6. EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Area [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/april/tradoc_150981.pdf \

7. Міфи про угоду про асоціацію – аналіз фактів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/myths_aa_uk.pdf

8. Угода про Асоціацію між ЄС та Україною. Короткий посібник з Угоди про Асоціацію [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom [Elektronnyi resurs] – Uriadovi portal – Rezhym dostupu: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248387631

2. Sait Derzhavnoi sluzhby statystyky [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Bidiuk T. Zona vilnoi torhivli mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom // Tsentri doslidzhen sotsialnykh komunikatsii NBUV [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1933:zona-vilnoi-torgivli-mizh-ukrajinoiu-ta-evropejskim-soyuzom&catid=8&Itemid=350

4. Zhoslin Hiton Pivtora roku ZVT: chy sprostylasia torhivlia mizh Ukrainoiu ta YeS [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2017/06/26/7067592/>

5. Top-10 ahrarykh tovariv: shcho importuie ta eksportuie Ukraina // Ahroportal [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://agroportal.ua/ua/news/ukraina/top10-agrarnykh-tovariv-cho-importiruet-i-eksportiruet-ukraina/>

6. EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Area [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/april/tradoc_150981.pdf \

7. Mify pro uhodu pro asotsiatsiiu – analiz faktiv [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu:

http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/myths_aa_uk.pdf

8. Uhoda pro Asotsiatsiiu mizh YeS ta Ukrainoiu. Korotkyi posibnyk z Uhody pro Asotsiatsiiu [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf

Рецензент: Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки права та управління бізнесом Одеського національного економічного університету

3.04.2018

УДК 657:657.37

Чернега Любов

ПЕРСПЕКТИВИ ОНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

У статті розглядаються останні зміни законодавства в сфері бухгалтерського обліку України та вплив на організацію обліку. Виділені основні відмінності між положеннями, які наводяться у Директиві ЄС, НП(С)БО та МСФЗ. Визначена основна мета імплементації Директиви. Проаналізовані та виділені основні переваги введення Директиви. Охарактеризовано зміни складу фінансової звітності та їх подальший вплив на інформативність даних. Розглянуто нововведену класифікацію підприємств згідно Директиви та зміни у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Досліджено нове поняття «підприємства, що становлять суспільний інтерес» та критерії відповідності даному поняттю. Систематизовано зміни законодавства та визначені основні напрями подальших досліджень розвитку та удосконалення обліку на підприємствах України.